

**ŠILUTĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

**ŠILUTĖS PIRMOSIOS GIMNAZIJOS
FINANSINIO IR TEISĖTUMO AUDITO
ATASKAITA**

2015-05-15 Nr. K14-5
Šilutė

Auditas atliktas, vykdant Savivaldybės kontrolieriaus 2014 m. rugsėjo 1 d. pavedimą Nr. K8-8

Auditą atliko

Savivaldybės kontrolierė Jolita Stonkuvienė

Savivaldybės kontrolierės pavaduotoja Judita Subačienė (audito grupės vadovė)

Kontrolės ir audito tarnybos vyriausioji specialistė Rasa Balandienė

Auditas pradėtas 2014-09-02

Auditas baigtas 2015-05-18

Audito ataskaita skelbiama internete adresu www.silute.lt

Kontrolės ir audito tarnybos puslapyje

IŽANGA

Finansinis ir teisėtumo auditas atliktas pagal Šilutės rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos 2014 metų veiklos planą¹ ir Savivaldybės kontrolierės Jolitos Stonkuvienės 2014-09-01 pavedimą Nr. K8-8. Auditą atliko Savivaldybės kontrolierė Jolita Stonkuvienė, kontrolierės pavaduotoja Judita Subačienė, Kontrolės ir audito tarnybos vyriausioji specialistė Rasa Balandienė.

Audituojamas subjektas – Šilutės pirmoji gimnazija (toliau – Gimnazija) – savivaldybės viešasis juridinis asmuo, veikiantis kaip Savivaldybės biudžetinė įstaiga.

Įstaigos adresas – K. Kalinausko g. 2, Šilutė, LT-99130, juridinio asmens kodas – 190696252.

Audituojamas laikotarpis – 2014 metai. Audituojamu laikotarpiu Šilutės pirmajai gimnazijai vadovavo direktorė Laima Spirgienė, vyriausiąja buhalterė dirbo Ieva Žemaitaitienė.

Audito tikslai:

- įvertinti audituojamos įstaigos vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, lėšų bei turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą;
- pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl 2014 metų finansinių ataskaitų rinkinio, biudžeto ataskaitų rinkinio ir kitų ataskaitų tikrumo ir teisingumo.

Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie finansinių ataskaitų rinkinį, biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį ir kitas ataskaitas, Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškama audito išvadoje. Ši ataskaita yra dalis išvados, teikiamos Šilutės rajono savivaldybės tarybai dėl 2014 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio bei Savivaldybės lėšų ir turto naudojimo.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Remiantis Šilutės pirmosios gimnazijos nuostatais², Gimnazijos veiklos tikslas – ugdyti kūrybingą, atsakingą pilietį, sudarant sąlygas plėtoti dvasines, intelektines ir fizines asmens galias, įgyti bendrąsias ir dalykines kompetencijas, būtinas tolimesniam mokymuisi, profesinei karjerai ir savarankiškam gyvenimui.

Gimnazijos uždaviniai:

- teikti kokybišką vidurinį ir pagrindinį išsilavinimą;
- tenkinti mokinių pažinimo, lavinimosi ir saviraiškos poreikius;
- teikti mokiniams reikiamą pagalbą;
- užtikrinti higienos normas, teisės aktų reikalavimus atitinkančią sveiką, saugią mokymosi ir darbo aplinką;

Gimnazijos pareigos:

- užtikrinti kokybišką vidurinio, pagrindinio ir neformaliojo ugdymo programų vykdymą;
- sudaryti mokiniams ir darbuotojams saugaus darbo, priešgaisrinius ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus atitinkančias sąlygas;

¹ Šilutės rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos 2013 metų veiklos planas, suderintas su Šilutės rajono savivaldybės tarybos Kontrolės komitetu.

² Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2014 m. birželio 29 d. sprendimas Nr. T1-2099 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės pirmosios gimnazijos nuostatų patvirtinimo nauja redakcija.“

- užtikrinti sveiką, saugią, užkertančią kelią smurto, prievartos apraiškoms ir žalingiems įpročiams aplinką;
- užtikrinti veiksmingą vaiko minimalios priežiūros priemonių įgyvendinimą;
- viešai skelbti informaciją apie Gimnazijos veiklą;
- vykdyti buhalterinę apskaitą, teikti finansinę – buhalterinę ir statistinę informaciją Gimnazijos savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai ir valstybės institucijoms;
- vykdyti kitas pareigas, nustatytas Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme (Žin., 1991, Nr. 23-593; 2011, Nr. 38-1804) ir kituose teisės aktuose.

Audito metu buvo vertinami Šilutės pirmosios gimnazijos 2014 metų ataskaitų rinkiniai:

1. Finansinių ataskaitų rinkinys:

- Finansinės būklės ataskaita pagal 2014 m. gruodžio 31 duomenis;
- Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2014 m. gruodžio 31 duomenis;
- Pinigų srautų ataskaita pagal 2014 m. gruodžio 31 duomenis;
- 2014 metų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas.

2. Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys:

- Įmokų į biudžetą, skiriamų specialiosioms programoms finansuoti ataskaita 2014 m. gruodžio 31 d. (forma Nr.1);
- Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2014 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr.2) bendra ir atskirai pagal visus finansavimo šaltinius;
- Finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų ataskaita 2014 m. gruodžio 31 d. (forma Nr.3);
- Mokėtinų ir gautinų sumų 2014 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr.4);
- Informacija apie švietimo, kultūros ir meno, socialinių, sveikatos, sveikatos priežiūros ir kitų įstaigų struktūros, pareigybių ir darbo užmokesčio vykdymą 2014 m. gruodžio 31 d. (forma Nr. B-4);
- 2014 metų biudžeto vykdymo aiškinamasis raštas (12-ojo VSAFAS 1 priedas „Ilgalaikio materialiojo turto balansinės vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį“, 13-ojo VSAFAS 1 priedas „Nematerialiojo turto balansinės vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį“, 8-ojo VSAFAS 1 priedas „Atsargų vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį“, 10-ojo VSAFAS 2 priedas „Pagrindinės veiklos kitos pajamos“ ir 3 priedas „Kitos veiklos pajamos ir sąnaudos“, 6-ojo VSAFAS 4 priedas „Finansinės ir investicinės veiklos pajamos ir sąnaudos“ ir 6-ojo VSAFAS 6 priedas „Informacija apie išankstinius apmokėjimus“, 7-ojo VSAFAS 7 priedas „Apskaitos politikos keitimo ir klaidų taisymo įtaka finansinės būklės ataskaitos straipsniams“ ir 7-ojo VSAFAS 10 priedas „Apskaitos politikos keitimo ir klaidų taisymo įtaka veiklos rezultatų ataskaitos straipsniams“, 17-ojo VSAFAS 7 priedas „Informacija apie per vienerius metus gautinas sumas“, 17-ojo VSAFAS 8 priedas „Informacija apie pinigus ir pinigų ekvivalentus“, 17-ojo VSAFAS 12 priedas „Informacija apie kai kurias trumpalaikes mokėtinas sumas“, 17-ojo VSAFAS 13 priedas „Informacija apie įsipareigojimų dalis nacionaline ir užsienio valiutomis“, 20-ojo VSAFAS 4 priedas „Informacijos apie finansavimo sumas pagal šaltinį, tikslinę paskirtį ir jų pokyčius per ataskaitinį laikotarpį“ ir 5 priedas „Finansavimo sumų likučiai“, 25-ojo VSAFAS priedas „Informacija pagal veiklos segmentus“).

Šilutės pirmoji gimnazija vykdė Ugdymo kokybės ir modernios aplinkos užtikrinimo programą (Nr. 01). Programai įgyvendinti Savivaldybės taryba³ skyrė 2 959,1 tūkst. Lt, iš jų:

- mokinio krepšelio lėšos – 2 397,1 tūkst. Lt (81,0 proc.);
- Savivaldybės biudžeto lėšos – 546,0 tūkst. Lt (18,5 proc.).

Gimnazijoje per 2014 metus vidutiniškai dirbo 87 darbuotojai.

Šilutės pirmosios gimnazijos 2014 metų kasinių išlaidų iš viso: 3 013,2 tūkst. Lt, struktūroje pagal ekonominę klasifikaciją: darbo užmokesčio ir socialinio draudimo kasinės išlaidos 2 676,6 tūkst. Lt arba 88,8 procento visų išlaidų, prekių ir paslaugų naudojimo – 336,6 tūkst. Lt arba 11,2 procento visų išlaidų. MK lėšų 2014 metų kasinės išlaidos iš viso – 2 427,2 tūkst. Lt, iš jų: darbo užmokesčio ir socialinio draudimo kasinės išlaidos – 2 374,6 tūkst. Lt, prekių ir paslaugų naudojimo – 52,6 tūkst. Lt. SB lėšų kasinės išlaidos iš viso – 586,0 tūkst. Lt, iš jų: darbo užmokesčio ir socialinio draudimo kasinės išlaidos – 302,0 tūkst. Lt, prekių ir paslaugų naudojimo – 284,0 tūkst. Lt.

Gimnazija 2014 metų pabaigai turėjo turto (likutine verte): 10 821,9 tūkst. Lt, iš jų: ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo: 10 534,7 tūkst. Lt, trumpalaikio turto – 287,3 tūkst. Lt, atsargos – 0,5 tūkst. Lt. Pagal panaudos sutartis įstaiga 2014-12-31 turėjo ilgalaikio turto 32,5 tūkst. Lt, iš jų: 10,6 tūkst. Lt, kuris apskaitytas apskaitos registre „Nebalansinės sąskaitos“. Įstaigos gautinos sumos 2014 m. pabaigai sudarė 267,2 tūkst. Lt, išankstinių apmokėjimų 2014 metų pabaigoje įstaiga neturėjo.

Auditas atliktas siekiant pakankamai užtikrinti, kad finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad mes netikrinome 100 proc. visų ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių bei sudarytų sandorių.

Auditui taikyti du kiekybinio reikšmingumo lygiai:

- 2 proc. visų kasinių išlaidų (3 013,2 tūkst. Lt), t.y. 60,3 tūkst. Lt. Ši suma naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma parodo, kad biudžeto vykdymo ataskaitos, kuriose yra nurodytos kasinės išlaidos, visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos.
- 2 proc. turto vertės likučių (10 821,9 tūkst. Lt), t. y., 216,4 tūkst. Lt.

Ši nustatyta suma naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos ar jų visuma parodo, kad finansinės ataskaitos, kuriose nurodyti duomenys apie turtą ir įsipareigojimus bei finansavimo sumas, visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos. Be to, vertintas kokybinis kiekvienos nustatytos klaidos reikšmingumas.

Siekiant gauti įrodymus, reikalingus audito tikslams pasiekti, buvo susipažinta su įstaigos organizacine struktūra ir veikla, ištirta įstaigos apskaitos sistema, susipažinta su vidaus kontrolės aplinka, įvertintos rizikos, nustatytas reikšmingumo lygis ir svarbiausios audito sritys. Audito metu mes nevertinome vidaus kontrolės pasitikėjimo lygio, nes dėl mažo apskaitos darbuotojų skaičiaus tinkamas pareigų atskyrimas yra neįmanomas (ribotas). Audito įrodymai gauti atlikus didelės apimties pagrindines audito procedūras.

Įvertinus planavimo metu nustatytas rizikas, pasirinktos ilgalaikio turto, išlaidų darbo užmokesčiui bei socialiniam draudimui, tarpinės ir metinės finansinės atskaitomybės vertinimo, finansinių ataskaitų viešinimo, gautinų mokėtinų sumų ataskaitos vertinimo, buhalterinės apskaitos

³ Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2014 m. vasario 27 d. sprendimas Nr. T1-1061 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės 2014 metų biudžeto patvirtinimo.“

programos panaudojimo audito sritys, kuriose buvo atliktos audito pagrindinės ir analitinės procedūros. Joms atlikti buvo atrinkti audito pavyzdžiai, kurie geriausiai reprezentavo visumą.

Pakankamiems, patikimiems, tinkamiems ir racionaliems audito įrodymams gauti, atsižvelgiant į audito tikslus, naudotos Valstybinio audito reikalavimuose patvirtintos audito procedūros: skaičiavimas (aritmetinio tikslumo patikrinimas), paklausimas (įrodymų gavimas pokalbio metu su įstaigos atsakingais darbuotojais), patikrinimas (įrašų, dokumentų, materialaus turto tikrinimas), analitinės procedūros (tam tikrų duomenų analizė). Auditas buvo atliekamas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais⁴ ir mūsų sukaupta audito patirtimi. Audito metu surinkta pakankamai įrodymų nepriklausomai finansinio ir teisėtumo audito nuomonei pareikšti. Atliekant auditą, laikytasi prielaidos, kad pateikti duomenys yra teisingi, dokumentai yra išsamūs ir galutiniai, o dokumentų kopijos atitinka originalus.

AUDITO PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

Kontrolės ir audito tarnybos 2014-09-11 raštas Nr. K6-(3.1.8)-65 dėl atliktų audito procedūrų 2014 metų šešių mėnesių finansinės atskaitomybės srityje

Nustatyta FBA neatitikimai ir klaidos:

Audito metu nustatyta, kad nesivadovauta, Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu⁵ patvirtinto 24-ojo VSAFAS 17 straipsnio nuostatomis, kurios numato, kad „jei kasmetinės atostogos suteikiamos iš anksto už dar nedirbtą laiką, išmokos darbuotojams už tokias atostogas pripažįstamos turtu (išankstiniais apmokėjimais), kurį viešojo sektoriaus subjektas pripažins sąnaudomis tą ataskaitinį laikotarpį, kurį darbuotojas atidirbs už iš anksto suteiktas atostogas“, 2014-06-30 Didžiosios knygos sąskaitos 6952202 – „Sukauptos atostoginių sąnaudos“ (MK), 6952203 „Sukauptos valstybinio socialinio draudimo įmokų sąnaudos MK“ – 3,20 tūkst. Lt turėjo būti apskaityta kaip ateinančių laikotarpių sąnaudos.

Darbo Kodekso 169 straipsnio⁶ reikalavimais, už kiekvienus darbo metus kasmetinės atostogos suteikiamos tais pačiais darbo metais. Audito metu nustatyta, kad Gimnazijos direktorius, neatsižvelgė į Darbo Kodekso nustatytus reikalavimus ir savo įsakymais leido darbuotojus atostogauti „į priekį“, už dar nedirbtus 2013-2014 m. Nesivadovauta 24-ojo VSAFAS 16, 17 straipsnių nuostatomis, „jei kasmetinės atostogos suteikiamos iš anksto už dar nedirbtą laiką, išmokos darbuotojams už tokias atostogas pripažįstamos turtu (išankstiniais apmokėjimais), kurį viešojo sektoriaus subjektas pripažins sąnaudomis tą ataskaitinį laikotarpį, kurį darbuotojas atidirbs už iš anksto suteiktas atostogas.“ Vadovaujantis VSAFAS nuostatomis, įstaigos apskaitoje turi būti kaupiami atostoginiai už kalendorinius metus. Atostogaujant „į priekį“, atostogų kaupinių atostogų fondo apskaitoje ateinančiame laikotarpyje nelieka.

Mūsų nuomone, reikėtų palaipsniui atsisakyti atostogų „į priekį“, kad būtų galima išvengti neatitikimų apskaitoje ir būtų vykdomi teisės aktų reikalavimai.

Analizuojant atostoginių kaupinių sąnaudas nustatyta, kad Gimnazijos darbuotojų (vyr. buhalterio, pavaduotojo ūkio reikalams, pavaduotojo ugdymui, raštvedžio) neatskirtos kontrolės

⁴ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

⁵ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2010 m. spalio 31 d. įsakymas Nr. 1K-334 „Dėl viešojo sektoriaus ir finansinės atskaitomybės 24-ojo standarto patvirtinimo“ // V. žinios, 2010, Nr. 128-6549.

⁶ Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. birželio 4 d. įstatymas Nr. IX-926 „Dėl Lietuvos Respublikos Darbo kodekso patvirtinimo“ // V. žinios, 2002, Nr. 64-2569.

funkcijos, neaišku kas, už kurią kontrolę atsakingas. Vyr. buhalterė, apskaičiuodama darbuotojams atostoginius, atlieka einamąją finansų kontrolę. Paskesniąją kontrolę dėl priklausančių kasmetinių atostogų laikotarpio privalėtų vykdyti kitas, įstaigos vadovo paskirtas, darbuotojas.

Finansavimo sumų bei sukaupytų sąnaudų sąskaitų likučiai neperkelti į 31XXXXXX sąskaitą. FBA eilutės Nr. F. „Grynasis turtas“ straipsnio IV. 1. „Einamųjų metų perviršis ar deficitas“ duomenys neleistinau padidinti 4,59 tūkst. Lt. FBA eilutės Nr. F. „Grynasis turtas“ straipsnio IV. 1. „Einamųjų metų perviršis ar deficitas“ duomenys padidinti 4,59 tūkst. Lt.

Nustatyta VRA neatitikimai ir klaidos:

-VRA eil. B. I. „Darbo ir socialinio draudimo sąnaudos“ 3,20 tūkst. Lt padidintos laikotarpio pagrindinės veiklos sąnaudos.

- VRA straipsnio C. „Pagrindinės veiklos perviršis ar deficitas“ duomenys padidinti 4,59 tūkst. Lt.

Aiškinamojo rašto (AR) vertinimas

Nesivadovauta Finansų ministro įsakymu⁷ patvirtinto 23-ojo VSAFAS 17 bei 14.2 straipsnių reikalavimais, – sutrumpintame Aiškinamajame rašte nepateikė nuorodos į paskutinį metinių finansinių ataskaitų rinkinį.

Apskaitos registruose ir tarpinėje finansinėje atskaitomybėje nustatytos klaidos reikšmingos tik kokybiniu atžvilgiu.

Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo⁸ 35 straipsniu „už viešojo sektoriaus subjekto ataskaitų rinkinių sudarymą, pateikimą teisės aktuose nurodytoms įstaigoms ir institucijoms ir paskelbimą laiku atsako viešojo sektoriaus subjekto vadovas“.

Vadovaujantis Taisyklių 20 punktu⁹, „vyriausiasis buhalteris atsako už visų tinkamai įformintų ir apskaitos dokumentais pagrįstų ūkinių įvykių ar ūkinių operacijų įtraukimą į apskaitą, buhalterinių įrašų atitiktį ūkinių įvykių ar ūkinių operacijų turiniui, apskaitos informacijos patikimumą, ūkinių operacijų teisėtumo, lėšų naudojimo teisės aktų nustatyta tvarka, tinkamo apskaitos dokumentų įforminimo kontrolę, biudžetinės įstaigos finansinės atskaitomybės sudarymą pagal sąskaitų duomenis“.

Šilutės pirmosios gimnazijos direktorei rekomenduota: įpareigoti Gimnazijos vyr. buhalterę, kad detalai, pagal teisės aktais buhalterinei apskaitai keliamus reikalavimus, paaiškintų audito metu nustatytų 2014 m. birželio 30 d. registro „Didžioji knyga“ ir Finansinės būklės, Veiklos rezultatų ataskaitų rodiklių neatitikimus.

Šilutės pirmosios gimnazijos direktorė 2014-09-26 raštu Nr. V4-203 informavo apie nustatytų neatitikimų ištaisymą:

1. Siekiant išvengti neatitikimų apskaitoje, palaiptui bus atsisakyta atostogų „į priekį“ ir atostoginiai apskaitoje bus kaupiami už kalendorinius metus.

2. Paskirtas 2014-09-17 įsakymu Nr. VI-91 paskirti atsakingi darbuotojai, kuris vykdys paskesniąją finansų kontrolę dėl priklausančių kasmetinių atostogų laikotarpio, kad už kiekvienus darbo metus darbuotojams atostogos būtų suteikiamos tais pačiais darbo metais.

⁷ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2013 m. gruodžio 16 įsakymas Nr. 1K-403 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 23-ojo standarto patvirtinimo“ // V. žinios, 2013, Nr. 130-6687.

⁸ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės 2007 m. birželio 26 d. įstatymas Nr. X-1212 // V. žinios, 2007, Nr. 77-3046.

⁹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. gegužės 25 d. įsakymas Nr. 1K-170 // V. žinios, 2005, Nr. 67-2431.

3. 2014 m. birželio 30 d. registro „Didžioji knyga“ ir Finansinės būklės, Veiklos rezultatų ataskaitų rodiklių neatitikimai, atlikti ūkiniai įvykiai ir operacijos buvo pagrįsti pateisinamaisiais dokumentais ir Buhalterinėmis pažymomis.

4. Patikslintas 2014 m. šešių mėnesių finansinių ataskaitų Aiškinamasis raštas.

5. Ištaisytos ir patikslintos 2014 metų pusmečio finansinės ataskaitos pateiktos Savivaldybės Administracijos Biudžeto ir finansų skyriui bei Kontrolės ir audito tarnybai.

Kontrolės ir audito tarnybos 2015-04-14 raštas Nr. K10-(3.1.8.)-24 dėl atliktų audito procedūrų 2014 metų finansinės atskaitomybės srityje

Atlikus audito procedūras 2014 metų finansinės atskaitomybės srityje, t. y., atlikus Finansinės būklės ataskaitos (FBA), Pinigų srautų ataskaitos, Grynojo turto pokyčių ataskaitos (GTPA) 2014-12-31 duomenų vertinimus nustatyta, kad 2014-12-31 apskaitos registro „Didžioji knyga“ sąskaitų likučiai teisingai perkelti į 2014-12-31 finansines atskaitas.

Dėl Aiškinamojo rašto

Gimnazijos vyr. buhalterė Grynojo turto pokyčių, Pinigų srautų ataskaitose pastabų nenumavo. Aiškinamajame rašte detalizuotos tik Veiklos rezultatų, Finansinės būklės ataskaitose nurodytos sumos.

Šilutės pirmosios gimnazijos direktorei rekomenduota: įpareigoti įstaigos vyr. buhalterę, kad 2015 metų finansinę atskaitomybę rengtų pagal teisės aktais buhalterinei apskaitai nustatytus reikalavimus: numeruoti pastabas ir detalizuoti finansinėse ataskaitose sumas.

Šilutės pirmosios gimnazijos direktorė informavo, kad nustatyti neatitikimai ištaisyti.

Kontrolės ir audito tarnybos 2015-01-15 raštas Nr. K10-(3.1.8.)-4 dėl atliktų audito procedūrų darbo užmokesčio srityje

Audituoti darbo užmokesčio asignavimai iš viso 2 943,1 tūkst. Lt, iš jų: VB lėšos – 2 397,1 tūkst. Lt, SB lėšos – 546,0 tūkst. Lt.

➤ Nesivadovauta Vyriausybės nutarimo¹⁰ reikalavimais, liepos mėn. darbo laiko apskaitos žiniaraštyje 2014 m. liepos 6 d. nepažymėta kaip šventinė diena, kuri iš atostogų skaičiuojamo laikotarpio išbraukiama. Darbuotojas, atsakingas už darbo laiko apskaitos žiniaraščio pildymą, 2014 m. sausio – rugsėjo mėn. darbo laiko apskaitos žiniaraštį pildė nesivadovaujant Vyriausybės nutarimo¹¹ 3 str. reikalavimais. Darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose (2014 metų rugpjūčio – rugsėjo mėn.) mokytojui V. V. neteisingai nurodytas tabelio numeris, mokytojoms I. A., K.B. (sausio – rugsėjo mėn.) suteikti vienodi tabelio numeriai.

➤ 3 darbuotojams darbo dienų skaičius viršijo Socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu¹² nustatytą d. d. skaičių/mėn. Nesivadovauta Darbo kodekso¹³ 147 str. nuostatomis, – neišlaikytas darbo ir poilsio režimas. Apmokėtų darbo dienų skaičius nurodytas kortelėje – pažymoje neatitinka darbo laiko apskaitos žiniaraštyje įrašytų dirbtų dienų skaičiaus.

¹⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. sausio 27 d. nutarimas Nr. 78 „Dėl darbo laiko apskaitos žiniaraščio pavyzdinės formos ir jo pildymo tvarkos aprašo parvirtinimo“ // V. žinios, 2004, Nr. 18-528.

¹¹ Ten pat.

¹² Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2013 m. gruodžio 16 d. įsakymas Nr. A1 – 693 „Dėl metinių darbo dienų koeficientų bei metinių vidutinio mėnesio darbo dienų skaičiaus 2014 metams patvirtinimo“ // V. žinios, 2013, Nr.131-6695.

¹³ Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. birželio 4 d. įstatymas Nr. IX-926 „Dėl Lietuvos Respublikos Darbo kodekso patvirtinimo“ // V. žinios, 2002, Nr. 71-2569.

➤ L. S. 2014 m. birželio mėn. neteisėtai apskaičiuota ir išmokėta mažesnė 0,08 tūkst. Lt nedarbingumo pašalpa už pirmąsias dvi darbo dienas ligos metu. Neteisėtai S. I. A. apskaičiuota ir išmokėta 0,09 tūkst. Lt didesnė kompensacija už nepanaudotas atostogas. S. B. 2014 m. sausio mėn. neteisėtai priskaičiuotas ir išmokėtas didesnis 0,06 tūkst. Lt darbo užmokestis (MK lėšos).

➤ Nesivadovauta Gimnazijos direktoriaus įsakymu¹⁴ patvirtintos Darbo apmokėjimo organizavimo tvarkos aprašo 31 punkto, Darbo kodekso nuostatų¹⁵ 141 straipsnio 1, 2, 3 punktų reikalavimais, 5 (VB-5) darbuotojams laiku, paskutinę darbo įstaigoje dieną, neišmokėtas atlygis už darbą ir kompensacijos už nepanaudotas kasmetines atostogas.

➤ Apskaičiuojant kompensaciją už nepanaudotas atostogas atleidžiamai V. L., (atleista 2014-06-30¹⁶) į vidutinio darbo užmokesčio skaičiuojamąjį laikotarpį neįtrauktas 2014 m. birželio mėnuo.

➤ Nesivadovaujant Gimnazijos direktoriaus įsakyme nurodytu atleidimo terminu, atleidžiamai V. L. (atleista 2014-06-30) kompensacija už nepanaudotas kasmetines atostogas, išėitinė išmoka išmokėta 5 kalendorinėm dienom anksčiau nei direktoriaus įsakyme nurodyta atleidimo data.

➤ Gimnazijos 2014-09-30 atostogų rezervo žiniaraštyje sukauptas rezervas – 83,0 tūkst. Lt iš jų: SB–9,72 Lt, VB–73,32 Lt, apskaitos registro „Didžioji knyga“ sukauptas atostogų rezervas pagal sąskaitą Nr. 695 „Sukauptos atostoginių sąnaudų“ – 40,47 tūkst. Lt. *Nustatytas apskaitos registru duomenų neatitikimas – 42,56 tūkst. Lt iš jų: SB–4,27 tūkst. Lt, VB–38,29 tūkst. Lt.*

➤ Audito metu nustatyta, kad Gimnazijos direktoriaus įsakymu¹⁷ patvirtintoje Apskaitos politikoje:

- neapspręstas darbo užmokestis dėl nesančio darbuotojo pavadavimo;
- nesudarytas ir direktoriaus įsakymu nepatvirtintas darbo laiko apskaitos žiniaraščio pildymo tvarkos aprašas.

- Pasikeitus Finansų ministro įsakymu¹⁸ patvirtintiems VSAFAS reikalavimams, neatnaujinti, nepapildyti Gimnazijos Apskaitos politikos¹⁹ skyriaus „Šilutės pirmosios gimnazijos finansinių ataskaitų rinkinys“ 8,10,13,14,15 punktai.

Aiškinamojo rašto vertinimas

Nesivadovauta Finansų ministro įsakymu²⁰ patvirtinto 23-ojo standarto 17 straipsnio reikalavimais, sudarant tarpinius atskaitinio laikotarpio finansinių ataskaitų rinkinius, 2014-09-30 FBA, VRA pastabų numeriai nenurodyti.

Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo²¹ 35 straipsniu, *už viešojo sektoriaus subjekto ataskaitų rinkinių sudarymą, pateikimą teisės aktuose nurodytoms įstaigoms ir institucijoms ir paskelbimą laiku atsako viešojo sektoriaus subjekto vadovas.*

¹⁴ Šilutės pirmosios gimnazijos direktoriaus 2010 m. gruodžio 30 d. įsakymas Nr. V1-34 „Dėl apskaitos politikos patvirtinimo“.

¹⁵ Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. birželio 4 d. įstatymas Nr. IX-926 „Dėl Lietuvos Respublikos Darbo kodekso patvirtinimo“ // V. žinios, 2002, Nr. 71-2569.

¹⁶ Šilutės pirmosios gimnazijos direktoriaus 2014 m. birželio 30 d. įsakymas Nr. P3-53K „Dėl V. L. atleidimo“.

¹⁷ Šilutės pirmosios gimnazijos direktoriaus 2010 m. gruodžio 30 d. įsakymas Nr. V1-34 „Dėl apskaitos politikos patvirtinimo“.

¹⁸ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2013 m. gruodžio 16 įsakymas Nr. 1K-403 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 23-iojo standarto patvirtinimo“ // V. žinios, 2013, Nr. 130-6687.

¹⁹ Šilutės pirmosios gimnazijos direktoriaus 2010 m. gruodžio 30 d. įsakymas Nr. V1-34 „Dėl apskaitos politikos patvirtinimo“.

²⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2013 m. gruodžio 16 įsakymas Nr. 1K-403 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 23-iojo standarto patvirtinimo“ // V. žinios, 2013, Nr. 130-6687.

Šilutės pirmosios gimnazijos direktorei rekomenduota: įpareigoti įstaigos atsakingus darbuotojus ištaisyti nustatytus neatitikimus, pridėdant klaidų ištaisymą įrodančius dokumentus.

Šilutės pirmosios gimnazijos direktorė 2015-01-22 raštu Nr. V4-24 informavo apie nustatytų neatitikimų ištaisymą:

1. Siekiant išvengti klaidų, bus nurodyta darbo dienų skaičius per mėnesį asmens kortelėse – pažymose bei darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose.
2. Darbo laiko apskaitos žiniaraštis bus pildomas vadovaujant Vyriausybės nutarimo²² 3 str. reikalavimais.
3. Vadovautis Vyriausybės nutarimo reikalavimais, darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose, pažymose – kortelėse Gimnazijos darbuotojams bus teisingai suteikti ir apskaitoje naudojami tabelio numeriai.
4. Už darbo laiko apskaitos žiniaraščių pildymo teisingumo kontrolę paskirta Gimnazijos pavaduotoja.
5. Perskaičiuoti ir išmokėti Gimnazijos darbuotojams neteisingai išmokėti darbo užmokesčio, kompensacijų už nepanaudotas atostogas skirtumai.
6. Iki metinės atskaitomybės parengimo ištaisytas skirtumas tarp apskaitos registrų.
7. Aiškinamajame rašte pastabos sunumeruotos iš eilės, kaip nurodyta teisės aktuose.
8. Pakoreguotas finansinių ataskaitų rinkinys ir Aiškinamasis raštas ir pateikta Savivaldybės Administracijos Biudžeto ir finansų skyriui, Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai.

Kontrolės ir audito tarnybos 2014-10-15 raštas Nr. K6-(3.1.8)-73 dėl atliktų audito procedūrų ilgalaikio turto srityje – buhalterinės apskaitos programos panaudojimo vertinimo

Atliekant audito tikrinimo procedūras, vertinta, kaip biudžetinių įstaigų vadovai vykdo teisės aktų reikalavimus, ar užtikrina, kad būtų laiku priimami sprendimai, susiję su buhalterine apskaita bei sudaro sąlygas: „įsigyti ir naudoti kompiuterines programas ir kitas priemones apskaitai tvarkyti ir skaičiavimams atlikti“.

Vertinimo metu nustatyta, kad biudžetinės įstaigos, savarankiškai tvarkančios buhalterinę apskaitą, ne visos, ne visuomet, nevienodai išnaudoja buhalterinių programų galimybes. Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių²³ 6.6.2. straipsnio nuostatose numatyta, kad *biudžetinės įstaigos vadovas užtikrina, kad būtų laiku priimami sprendimai, susiję su buhalterine apskaita bei sudaro sąlygas: „įsigyti ir naudoti kompiuterines programas ir kitas priemones apskaitai tvarkyti ir skaičiavimams atlikti“.*

Vertinimo metu išskirtos BĮ:

- kurių vadovai nevykdo minėtų Taisyklių reikalavimų, – buhalterinei apskaitai tvarkyti neįdiegtos reikalingos kompiuterinės programos, kad vyr. buhalteriai galėtų atsisakyti daug laiko sąnaudų reikalaujančių rankiniu būdu atliekamų operacijų, kurios sudaro riziką klaidų atsiradimui;
- kuriose įdiegtos buhalterinės apskaitos programos, buhalteriai dirba ir visus modulius įsisavino;
- kuriose modulius įsisavino iš dalies.

²¹ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės 2007 m. birželio 26 d. įstatymas Nr. X-1212 // V. žinios, 2007, Nr. 77-3046.

²² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. sausio 27 d. nutarimas Nr. 78 „Dėl darbo laiko apskaitos žiniaraščio pavyzdinės formos ir jo pildymo tvarkos aprašo parvartinimo“ // V. žinios, 2004, Nr. 18-528.

²³ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. gegužės 25 d. įsakymas Nr. 1K-170 // V. žinios, 2005, Nr. 67-2431.

UAB „Progra“ įdiegė buhalterinės apskaitos programos modulius, tačiau Šilutės pirmojoje gimnazijoje moduliais dirbama ir įsisavinta iš dalies, t. y., kai kurios apskaitos sritys (Didžioji knyga, balansas ar kt. apskaitos sritys) tvarkomos Excel lentelių pagalba.

Išvada: Įstaigos vadovė teisės aktų reikalavimus vykdė iš dalies, neužtikrino, kad būtų laiku priimami sprendimai, susiję su buhalterine apskaita bei nevykdė kontrolės, kad visos apskaitos sritys būtų tvarkomos buhalterinės programos moduliais.

Šilutės pirmosios gimnazijos direktorei rekomenduota:

1. Vadovaujantis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklėmis tinkamai organizuoti įstaigos buhalterinę apskaitą.
2. Imtis priemonių ir vykdyti kontrolę dėl aukščiau nurodytų teisės aktų nevykdymo, kaip įstaigoje pereita prie naujos apskaitos, diegiant VSAFAS nuostatas.

Kontrolės ir audito tarnybos 2014-10-29 raštas Nr. K6-(3.1.8)-82 dėl atliktų audito procedūrų mokėtinų ir gautinų sumų ataskaitos srityje

Vadovaujantis Finansų viceministro rašto²⁴ nuostatomis, kurios numato, kad „Mokėtinų ir gautinų sumų, susidariusios pagal programas, finansuojamas iš pajamų įmokų, taip pat Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos asignavimų, patvirtintų įstaigos biudžeto išlaidų sąmatoje, rengiant ataskaitą rodomos prie mokėtinų ir gautinų sumų biudžeto lėšų. Pagal Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos vadovo 12 straipsnį, siekdama užtikrinti finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių rengimo reikalavimų vykdymą, biudžetinė įstaiga nustato tokią individualią sąskaitų ir jų detalizavimo požymių struktūrą, kad būtų pateikiama minėtosioms ataskaitoms parengti reikalinga informacija“.

Nustatyti Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaitos duomenų neatitikimai:

- Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaitos eilutės „Sandoriai dėl materialiojo ir nematerialiojo turto bei finansinių įsipareigojimų vykdymo“ duomenys sumažinti 6,59 tūkst. Lt.
- Nesivadovauta, Finansų viceministro rašto²⁵ reikalavimais dėl Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaitos pildymo, ataskaitoje nepateikti apskaitos registro „Didžioji knyga“ sąskaitų: 2252001 „Gautinos sumos už turto naudojimą“, 2298001 „kitos gautinos sumos“ sukauptų apskaitos ir gautinų sumų likučiai.

Išvada: 2014-06-30 Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaitos eilutės „Sandoriai dėl materialiojo ir nematerialiojo turto bei finansinių įsipareigojimų vykdymo“ duomenys neteisėtai sumažinti 6,59 tūkst. Lt, neatitinka apskaitos registro „Didžioji knyga“ sąskaitų likučių, - iškreipia apskaitos duomenis.

Šilutės pirmosios gimnazijos direktorei rekomenduota: ištaisyti nurodytus neatitikimus.

Šilutės pirmosios gimnazijos direktorė 2014-11-10 raštu Nr. V4-203 pateikė informaciją apie nustatytų neatitikimų ištaisymą:

- Parengtas Mokėtinų ir gautinų sumų aprašas.
- Ataskaita pradėta pildyti vadovaujantis nurodytu viceministro įsakymo reikalavimais.

²⁴ Lietuvos Respublikos finansų viceministro 2011 m. liepos 25 d. raštas Nr. (3.5.1-04)-6K-1107905 „Dėl 2011 metų ketvirtinių biudžeto vykdymo suvestinių ataskaitų rinkinio sudarymo ir pateikimo“.

²⁵ Lietuvos Respublikos finansų viceministro 2011 m. liepos 25 d. raštas Nr. (3.5.1-04)-6K-1107905 „Dėl 2011 metų ketvirtinių biudžeto vykdymo suvestinių ataskaitų rinkinio sudarymo ir pateikimo“.

Kontrolės ir audito tarnybos 2014-09-03 raštas Nr. K.6-(3.1.8.)-62 dėl atliktos audito tikrinimo procedūros – finansinių ataskaitų viešinimo vertinimo.

Audito metu atlikome vertinimą, ar Šilutės rajono savivaldybės viešojo sektoriaus subjektai 2014 metų pirmąjį ketvirtį, pusmetį vykdė Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo nuostatų reikalavimus.

Vadovaujantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo²⁶ 33 straipsnio nuostatomis, VSS ataskaitų rinkiniai skelbiami jo interneto svetainėje, o jeigu jos neturi, – už atitinkamos VSS grupės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio rengimą atsakingo VSS interneto svetainėje. Vadovaujantis 23-ojo VSAFAS „Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys“²⁷ 22 punkto nuostatomis, viešojo sektoriaus subjektas per 10 kalendorinių dienų nuo tarpinių finansinių ataskaitų pateikimo dienos savo interneto svetainėje paskelbia tarpinių ataskaitų rinkinį.

Vadovaujantis Šilutės rajono savivaldybės Administracijos direktoriaus įsakymu²⁸ patvirtintų Taisyklių 27 straipsnio nuostatomis, tarpinių ir metinių ataskaitų rinkiniai skelbiami ne vėliau kaip per 10 dienų nuo ataskaitų pateikimo Savivaldybės administracijos Biudžeto ir finansų skyriui dienos. Šilutės rajono savivaldybės administracijos direktorius 2013-04-10 įsakymu Nr. A1-354²⁹ pavedė Šilutės rajono savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojams finansinių ataskaitų rinkinius pateikti Biudžeto ir finansų skyriui. I-ojo ketvirčio ataskaitų pateikimo terminas iki balandžio 25 d. (savarankiškai apskaitą tvarkančios savivaldybės kontroliuojamos biudžetinės įstaigos, Centralizuota buhalterija), pusmečio ataskaitų pateikimo terminas iki liepos 25 d.

Vadovaujantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo³⁰ 16 straipsnio, 33 straipsnio 1 dalies nuostatomis, viešojo sektoriaus subjekto ataskaitų rinkiniai skelbiami jo interneto svetainėje, o jeigu jos neturi, – už atitinkamos VSS grupės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio rengimą atsakingo VSS interneto svetainėje.

Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo³¹ 35 straipsniu, *už viešojo sektoriaus subjekto ataskaitų rinkinių sudarymą, pateikimą teisės aktuose nurodytoms įstaigoms ir institucijoms ir paskelbimą laiku atsako viešojo sektoriaus subjekto vadovas.*

Išvada: vertinimo metu 2014-09-03 nustatyta, kad Šilutės pirmoji gimnazija laiku, iki 2014 m. balandžio 25 d., paskelbė savo interneto svetainėje 2014 metų pirmojo ketvirčio finansinių ataskaitų rinkinį, ir iki 2014 m. liepos 25 d., paskelbė savo interneto svetainėje 2014 metų pusmečio finansinių ataskaitų rinkinį.

Savivaldybės kontrolierė	Jolita Stonkuvienė
Savivaldybės kontrolierės pavaduotoja	Judita Subačienė
Kontrolės ir audito tarnybos vyriausioji specialistė	Rasa Balandienė

²⁶ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės 2007 m. birželio 26 d. įstatymas Nr. X-1212 // V. žinios, 2007, Nr. 77-3046, 33 straipsnis.

²⁷ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. birželio 11 d. įsakymas Nr. 1K-213 // V. žinios, 2008, Nr. 70-2685.

²⁸ Šilutės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2013 m. birželio 4 d. įsakymas Nr. A1-579 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės ir jai pavaldžių biudžetinių įstaigų bei kitų Savivaldybės kontroliuojamų subjektų finansinių ataskaitų rinkinių sudarymo taisyklės“.

²⁹ Šilutės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2013 m. balandžio 10 d. įsakymas Nr. A1-354 „Dėl finansinių ataskaitų rinkinių pateikimo grafiko patvirtinimo“.

³⁰ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės 2007 m. birželio 26 d. įstatymas Nr. X-1212, 16; 33.1. str. // V. žinios, 2007, Nr. 77-3046.

³¹ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės 2007 m. birželio 26 d. įstatymas Nr. X-1212 // V. žinios, 2007, Nr. 77-3046, 35 straipsnis.